

รายงานผลโครงการวิจัย
งบประมาณผลประโยชน์ปี 2551

เรื่อง

การพัฒนากระเป๋าผ้าใยธรรมชาติเพื่อทดแทนการใช้ถุงจากวัสดุสังเคราะห์

Development of natural Fibers Carrying bag for the substitution to synthetic Carrying bag

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฉัตรินลิน คำสุข

สาขาวิชาสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

การพัฒนากระเป๋าผ้าใยธรรมชาติเพื่อทดแทนการใช้ถุงจากวัสดุสังเคราะห์

Development of natural Fibers Carrying bag for the substitution to synthetic Carrying bag

บทคัดย่อ

การศึกษาเพื่อพัฒนากระเป๋าผ้าใยธรรมชาติเพื่อทดแทนการใช้ถุงจากวัสดุสังเคราะห์ ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนางานการออกแบบและตัดเย็บกระเป๋าจากผ้าใยธรรมชาติ โดยใช้เทคนิคการตัดเย็บผ้า 7 รูปแบบ พัฒนาให้ได้ต้นแบบของกระเป๋าที่เป็นที่ตรงการใช้งานทั้งขนาด และรูปแบบที่เหมาะสมจากผ้าใยธรรมชาติแล้วพบว่าผ้าจากใยฝ้าย cotton เป็นผ้าที่ได้รับความนิยมสูงสุดด้วยมีคุณสมบัติที่ดูแลรักษาง่าย ไม่ทำลายสภาวะแวดล้อมมีลักษณะเฉพาะที่สวยงามเมื่อตกแต่งแล้วสามารถใช้ทดแทนการใช้ถุงจากวัสดุสังเคราะห์ได้ดี

ผลจากการศึกษาในครั้งนี้ยังได้วิธีการ และเทคนิคการผลิตรวมไปถึงได้กระเป๋าถึง 15 รูปแบบพร้อมแบบตัดสำเร็จ เมื่อนำไปฝึกอบรมให้ผู้สนใจก็ได้รับความสะดวกผู้เข้ารับการอบรมสามารถตัดเย็บเสร็จภายใน 1 วัน ได้รับแบบตัดและกระเป๋าที่เย็บด้วยตนเองไปคูเป็นต้นแบบต่อไป ยังสามารถลอกแบบที่ตนสนใจนอกเหนือจากแบบที่ตนเลือกอบรมได้อีก ภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรมการอบรมในครั้งนี้ ยังได้นำความรู้ที่ได้ไปขยายให้ผู้สนใจในกิจกรรมเย็บกระเป๋าด้วยกันได้ในรูปแบบของผู้อยู่ในชุมชนเดียวกันหรือ กลุ่มแม่บ้านในชุมชนต่างๆ ฝึกฝนแนะนำกันเพื่อขยายเป็นงานที่จะเสริมรายได้ต่อไป อนึ่งเทคนิคการตัดเย็บทั้ง 7 รูปแบบ เป็นการตกแต่งผ้าให้เกิดความสวยงามเมื่อนำผ้าที่ตกแต่งสวยงามแล้วมาผลิตเป็นกระเป๋า จึงเป็นกระเป๋าที่เมื่อทำเสร็จทำให้เกิดความภาคภูมิใจที่จะถือแทนถุง หรือกระเป๋าในรูปแบบอื่น แล้วยังสามารถนำความรู้เทคนิคการตกแต่งผ้านี้ ไปพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์อื่นได้อีกไม่มีที่สิ้นสุด

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	1
วัตถุประสงค์ของ โครงการวิจัย	2
ขอบเขตของโครงการวิจัย	2
การตรวจเอกสาร	3
1.1 ทฤษฎีสีและการออกแบบ	3
1.2 ความรู้เรื่องเทคนิคต่างๆ	12
ลักษณะและที่มาของเส้นใยจากธรรมชาติ	22
1. ไยเซลลูโลส	22
2. ไยโปรตีน	25
การสร้างแบบกระเป๋าค้างด้วยเทคนิคต่างๆ	35
1. เทคนิคการปักด้วยริบบิ้น	35
2. เทคนิคการสาน	42
3. เทคนิคการตัดต่อผ้า	51
4. เทคนิคการเย็บย้อมใช้ได้ 2 ด้าน	57
5. เทคนิคการตะกุดย่น	62
6. เทคนิคลายหน้าต่าง โปสท์	67
7. เทคนิคตกแต่งด้วยก้อนแลบ	74
ผลการทดลองและวิจารณ์	82
สรุปการสำรวจวิเคราะห์ผู้บริโภคในแต่ละกลุ่มวัย	83
การวิเคราะห์ผู้บริโภค	84
กระเป๋าผ้าปักที่นิยม	92
สรุปผลสำรวจจากแบบสอบถาม	94
ข้อมูลขั้นพื้นฐานทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม	95

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
สรุปผลและข้อเสนอแนะ	95
สรุปผลแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลประกอบการวิจัย	97
ภาคผนวก	107
จัดอบรม “โครงการพัฒนากระเป๋าส้าใยธรรมชาติเพื่อทดแทนการใช้ถุงจากวัสดุ สังเคราะห์”	108

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ข้อมูลขั้นพื้นฐานทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม	95
2	ข้อมูลพื้นฐานและการเลือกซื้อกระเป๋าสตรีวัยต่างๆ	97
3	แบบสำรวจความรู้ด้านการผลิตกระเป๋าผ้าจากใยธรรมชาติ	101
4	สำรวจความพึงพอใจกระเป๋าผ้าทั้ง 15 รูปแบบ	105

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	สีชั้นที่ 1	5
2	สีชั้นที่ 2	6
3	สีน้ำเงินผสมสีม่วง	6
4	สีเขียวผสมสีน้ำเงิน	6
5	สีเหลืองผสมสีเขียว	7
6	สีส้มผสมสีเหลือง	7
7	สีแดงผสมสีส้ม	7
8	สีม่วงผสมสีแดง	7
9	สี 12 สีในวงจรสี	8
10	วรรณะของสี	9
11	การต่อผ้า	17
12	การตัดปะ	17
13	การเย็บสัก	18
14	ลายเส้น	18
15	โบสถ์คริสต์	21
16	ผ้าฝ้ายทอมือ	28
17	ผลิตภัณฑ์จากผ้า	28
18	ผ้าฝ้ายพิมพ์ลายเรขาคณิต	29
19	ผ้าฝ้ายพิมพ์ลายจุด	29
20	ผ้าฝ้ายพิมพ์ลายธรรมชาติ	30
21	ผ้าฝ้ายพิมพ์ลารกราฟฟิก	30
22	ผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากผ้าฝ้ายพิมพ์ลาย	31
23	ผลิตภัณฑ์ผ้าต่อจากผ้าฝ้ายพิมพ์ลาย	31
24	ผ้าฝ้ายที่มีลวดลายในเนื้อผ้า (จากการทอ)	32
25	ผ้าฝ้ายที่เกิดจากการพิมพ์ลาย	32
26	แสดงลักษณะของลายขัด	33
27	เทคนิคต่างๆ ของการออกแบบกระเป๋า	34

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
28	การปักด้ายริบบิ้น	35
29	การปักริบบิ้น	36
30	ปักลายเกลียว	36
31	การปักลาย	37
32	การปักลายโซ่	37
33	การปักลายโซ่	38
34	การปักโซ่	38
35	แบบและขนาดของกระเป๋า	39
36	ขั้นตอนการทำกระเป๋าปักริบบิ้น	40
37	กระเป๋าสานลายสอง	42
38	แบบและขนาดของกระเป๋าสานลายสอง	43
39	ขั้นตอนการตัดผ้ากระเป๋าสานลายสอง	44
40	ขั้นตอนการเย็บกระเป๋าสานลายสอง	47
41	กระเป๋าตัดต่อผ้า	51
42	แบบและขนาดของกระเป๋า	52
43	ขั้นตอนการทำกระเป๋าต่อผ้าลายข้าวหลามตัด	53
44	กระเป๋าย่อม	57
45	แบบและขนาดของกระเป๋าที่ต้องการ	58
46	ชิ้นส่วนของแบบกระเป๋าหลังการแยกแบบที่ 1	58
47	ชิ้นส่วนของแบบกระเป๋าหลังการแยกแบบที่ 2	59
48	ขั้นตอนในการทำกระเป๋าย่อม	60
49	กระเป๋าตะกุกชน	62
50	แบบและขนาดของกระเป๋า	63
51	ขั้นตอนการทำกระเป๋าตะกุก	64
52	กระเป๋าหน้าต่างโบสค์	67
53	แบบและขนาดของกระเป๋า	68
54	ขั้นตอนการทำกระเป๋าหน้าต่าง Window pattern	69

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
55	กระเป๋ากู้้นแลบ	74
56	แบบกระเป๋่าและขนาดของกระเป๋่า	75
57	ขั้นตอนการทำกระเป๋่ากู้้นแลบทรงเหลี่ยมหลายเลขาคณิศ	76
58	รูปแบบของกระเป๋่าท้้ง 15 รูปแบบ	103

การพัฒนากระเป๋าผ้าใยธรรมชาติเพื่อทดแทนการใช้ถุงจากวัสดุสังเคราะห์

Development of natural Fibers Carrying bag for the substitution to synthetic Carrying bag

คำนำ

เป็นที่ทราบและห่วงใยกันอย่างมากกับถุงพลาสติกที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ทำให้เกิดขยะจำนวนมากกับการกำจัดขยะที่ก่อให้เกิดมลภาวะต่อบรรยากาศของโลก พวกเราจึงจำเป็นต้องหาแนวทางและกิจกรรมที่จะนำไปแก้ไขอย่างเร่งด่วน ในฐานะบุคลากรด้านคหกรรมศาสตร์สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ได้นำวิชาการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายมาเร่งแก้ไขปัญหานี้ เชื่อว่าจะมีผลตอบสนองที่มีคุณประโยชน์ต่อทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค ให้ประหยัดการใช้ทรัพยากรที่ใช้ในชีวิตประจำวันแล้วยังสร้างสรรค์ผลงานเพื่อการหาเลี้ยงชีพ หรือเป็นงานอดิเรกได้ไม่ทิ้งเวลาให้เสียไป มีรายได้เสริมจากการประดิษฐ์กระเป๋าผ้าจากใยธรรมชาติที่ตรงกันที่จะใช้กระเป๋าผ้าแทนถุงพลาสติก เพื่อลดภาวะโลกร้อนที่เป็นความจำเป็นเร่งด่วนของประชากรโลกที่จะร่วมกันรับผิดชอบต่อไป

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบและขนาดที่เหมาะสมในการผลิตกระเป๋าส้า
2. เพื่อออกแบบและพัฒนากระเป๋าส้าจากผ้าใยธรรมชาติ 10 รูปแบบ
3. เพื่อออกแบบตัดกระเป๋าส้า 10 รูปแบบ
4. เพื่อผลิตต้นแบบกระเป๋าส้าจากผ้าทอใยธรรมชาติ 10 รูปแบบ

ขอบเขตของโครงการวิจัย

1. ศึกษารูปแบบและขนาดที่เหมาะสมในการออกแบบและผลิตกระเป๋าส้า
2. ออกแบบและพัฒนากระเป๋าส้าจากผ้าใยธรรมชาติ 10 รูปแบบ
3. ออกแบบตัดกระเป๋าส้าทั้ง 10 รูปแบบ
4. ผลิตต้นแบบที่ได้ออกแบบไว้ทั้ง 10 รูปแบบ

